

2021.11.25-26.

A részvétel regisztrációhoz kötött.
Regisztráció az alábbi felületeken:

2021. november 25.
(csütörtök)

Ludovika főépület, Zrínyi terem
1083 Budapest, Ludovika tér 1.

REGISZTRÁCIÓ

2021. november 26.
(péntek)

MNL Országos Levéltára
1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2-4.

REGISZTRÁCIÓ

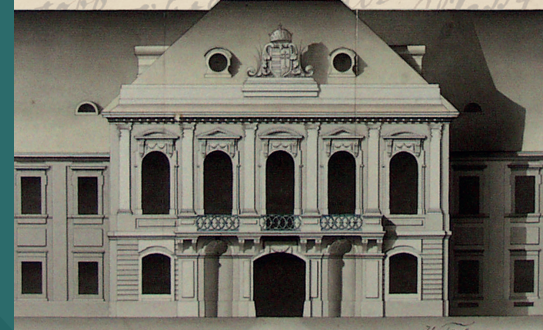
Felhívjuk az érdeklődők figyelmét,
hogy a járványhelyzetre való tekintettel
a rendezvényen maszk viselése kötelező!

További információ:
sajto@mnl.gov.hu

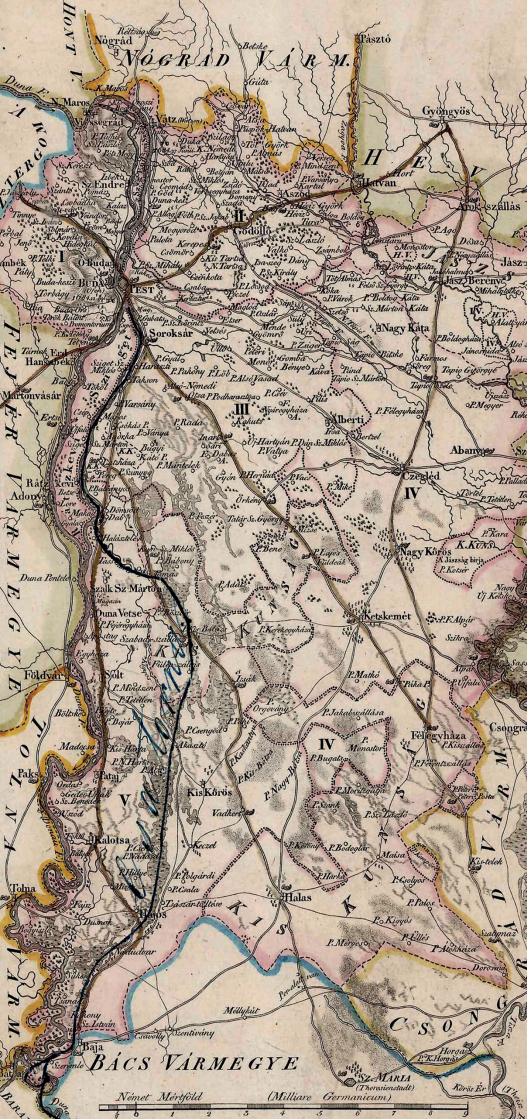
(A rendezvényen felvételek készülnek.)

A (VÁR)MEGYE, MINT POLITIKAI TÉR ÉS POLITIKAI KÉPZET

ÚJABB KUTATÁSOK
A MAGYAR HELYI
ÖNKORMÁNYZAT
MÚLTJÁBÓL

Tudományos konferencia a Magyar Nemzeti Levéltár
és a Nemzeti Köszolgálati Egyetem
Eötvös József Kutatóközpontjának
Molnár Tamás Kutatóintézte szervezésében

mnl
MAGYAR NEMZETI
LEVÉLTÁR

**November 25.
(csütörtök)**

Ludovika főépület, Zrínyi terem
1083 Budapest, Ludovika tér 1.

9:00-9:10 ■ Hőnich Henrik
A konferencia első napjának megnyitása

1. SEKCIÓ: A MEGYÉK ÉS AZ ORSZÁGOS POLITIKA

9:10-9:25 ■ Király Zoltán: Szabolcs vármegye a reformkori országgyűléseken Bónis Sámuel követi munkájának tükrében

9:25-9:40 ■ Nagy János: Az 1764-65. évi országgyűlés vármegyei követei Festetics Pál titkos jelentéseiben

9:40-9:55 ■ Sáfrány Tímea: A rendszeres bizottsági munkálatok véleményezése Csongrád vármegyében 1831-1832

9:55-10:10 ■ Deák Ádám: Csanád vármegye képviselete az 1825/27. évi országgyűlésen

10:10-10:30 ■ Vita

10:30-10:50 ■ Kávészünet

2. SEKCIÓ: REFORMOK ÉS REFORMTERVEK 1.

10:50-11:05 ■ Szabó Mátyás: A neoabszolutizmus igazságszolgáltatási reformjai, különös tekintettel a büntetőjogi kodifikációra

11:05-11:20 ■ Tóth Kálmán: Kossuth versus Eötvös - vármegyéek és reformtervek

11:20-11:35 ■ Koi Gyula: Vármegye és municipalizmus - A helyi-területi önkormányzatok jogi helyzete a kiegyezés időszakának vitái idején (Két szerző nélküli egykorú pamflet tanúságtétele)

11:35-12:00 ■ Vita

12:00-13:10 ■ Ebédészünet

3. SEKCIÓ: NYELV, NEMZETISÉG, LOKALITÁS

13:10-13:25 ■ Berecz Ágoston: Kisebbségi nyelvek a dualizmus kori erdélyi és kelet-délkelet-magyarországi vármegyekben

13:25-13:40 ■ Csernus-Lukács Szilveszter: Idegennyelvű vármegye? A megyei törvényhatóságok hivatali nyelvhasználatának kérdése

13:40-13:55 ■ Demmel József: „Főbetörés” demokrácia – Politikai képviselet, nemzeti reprezentáció, választási visszaélések és a szlovák-magyar viszony a Nyitra vármegyei képviselőválasztásokon az 1860-as években

13:55-14:10 ■ Lajtai László: A nemzeti versus lokális identitások konfliktusa a vármegyerendszer racionalizálását kodifikáló 1876. évi XXXIII. tc. országgyűlési vitáján

14:10-14:30 ■ Vita

14:30-14:50 ■ Kávészünet

4. SEKCIÓ: HIVATALNOKI KAR ÉS MEGYEI APPARÁTUS 1.

14:50-15:05 ■ Kovács Dóra: Szabolcs és Szatmár vármegyéek működése ecse di Báthory István főispánságának idején (1585–1605)

15:05-15:20 ■ Várady Zoltán: A vármegyei apparátus újjászervezése Tolna megyében a török hódoltság után (1696–1703)

15:20-15:35 ■ Magyar Attila: Aktaháború - Bács és Bodrog vármegye szétválasztásának iratai a központi igazgatási szervek levéltáraiban

15:35-16:00 ■ Vita

16:30-18:00 ■ Vacsora

**November 26.
(péntek)**

MNL OL, Kiállító- és konferenciaterem
1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2-4.

9:00-9:10 ■ H. Németh István
A konferencia második napjának megnyitása

1. SZEKCIÓ: A MEGYE, MINT POLITIKAI TÉR

9:10-9:25 ■ Mezei Milán: A reformkori konzervatívok megyei bázisa (1843–1847)

9:25-9:40 ■ Fazekas Csaba: A vármegye, mint „ötletbörze”: A politikai nyilvánosság működése az 1840-es évek egyházpolitikai vitáinak példáján

9:40-9:55 ■ Orosz Bálint: Veszprém vármegye társadalmi dinamizmusa az országgyűlési képviselőválasztások tükrében (1848-1861)

9:55-10:10 ■ Schwarzwölder Ádám: Lokálpatriotizmus extrákkal. Széll Kálmán és Vas vármegye

10:10-10:25 ■ Székely Tamás: Vármegyei ellenállás, mint biztonsági kérdés. Az 1905-1906. évi válság Vas, Sopron és Moson vármegyékben

10:25-10:50 ■ Vita

10:50-11:10 ■ Kávészünet

2. SZEKCIÓ: REFORMOK ÉS REFORMTERVEK 2.

11:10-11:25 ■ Dobszay Tamás: A megyegyűlési rendbontások és Kossuth megyereform-javaslat

11:25-11:40 ■ Pétervári Máté: Vármegyeszervezés helyi szinten az 1870:XLII. tc. végrehajtása céljából - A célszerűségi szempontok érvényre juttatásának terepe vagy politikai csatater?

11:40-11:55 ■ Gyenesei József: Kísérletek a vármegyei közigazgatás megreformálására az 1920-as években

11:55-12:10 ■ Szikla Gergő: Bihar vármegye közigazgatási beosztásának változásai 1850 és 1950 között

12:10-12:30 ■ Vita

12:30-13:40 ■ Ebédészünet

3. SZEKCIÓ: HIVATALNOKI KAR ÉS MEGYEI APPARÁTUS 2.

13:40-13:55 ■ Sebők Richárd: Az alispán, a jegyző és a vármegyei táblabíró mint vármegyei követek az 1722 és 1848 közötti országgyűléseken

13:55-14:10 ■ Pál Judit: Két „impériumváltás” hatása a székelyföldi vármegyei hivatalnokokra

14:10-14:25 ■ Papp Csaba István: Az adminisztratív tutela védelmében. Csanád vármegye községeinek szervezési szabályrendeletei az 1886:XXII. tc. tükrében

14:25-14:55 ■ Vita

14:55-15:15 ■ Kávészünet

4. SZEKCIÓ: AUTONÓMIA ÉS REPREZENTÁCIÓ

15:15-15:30 ■ Nagy Ágoston: Reprezentáció és lokalitás: József nádor látogatása és a veszprémi lovasság ünnepe 1811-ben

15:30-15:45 ■ Vesztroczy Zsolt: Törvényhatóság és „önszerveződés” - Közművelődési egyesületek a dualizmus kori Zólyom megyében

15:45-16:00 ■ Kálnoki-Gyöngyössy Márton: Címtergaléria a pesti Vármegyei háza kápolnájában

16:15-16:30 ■ Beregszászi Balázs: A Moson vármegyei székház építéstörténete

16:30-16:50 ■ Vita

A konferencia zárása